

2000. évi XLIII. törvény

Hatályos: 2012.07.06 - 2013.01.01

2000. évi XLIII. törvény

a hulladékgazdálkodásról¹

Az Országgyűlés a környezet védelme érdekében, különös tekintettel Magyarországnak az Európai Unióval fennálló és más nemzetközi megállapodásokból adódó kötelezettségeire,

- a fenntartható fejlődés, a jövő generációk létfeltételeinek, lehetőségeinek biztosítása,
- az energia- és nyersanyagfogyasztás mérséklése, a felhasználás hatékonyságának növelése, a hulladék mennyiségének csökkentése,
- az emberi egészség, a természeti és épített környezet, hulladék okozta terhelésének mérséklése

érdekében – az Alaptörvénnyel összhangban – a következő törvényt alkotja:²

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. § E törvény célja

a) az emberi egészség védelme, a természeti és az épített környezet megóvása, a fenntartható fejlődés biztosítása és a környezettudatos magatartás kialakítása a hulladékgazdálkodás eszközeivel;

b) a természeti erőforrásokkal való takarékoskodás, a környezet hulladék által okozott terhelésének minimalizálása, szennyezésének elkerülése érdekében a hulladékkeletkezés megelőzése (a természettől elsajátított anyag minél teljesebb felhasználása, hosszú élettartamú és újrahasználatos termékek kialakítása), a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése, a keletkező hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása, a fogyasztás-termelés körforgásban tartása, a nem hasznosuló, vissza nem forgatható hulladék környezetkímélő ártalmatlanítása.

A törvény hatálya

2. § (1) A törvény hatálya kiterjed

a) minden hulladékra;

b) a hulladékgazdálkodási tevékenységekre és létesítményekre.

(2) A törvény hatálya

a) az ásványi nyersanyagok kitermelése során vagy azzal együtt kitermelt, azoktól fizikai módszerekkel leválasztott anyagokra,

b) az állati hulladéokra (beleértve az állati tetemeket, a trágyát), valamint más természetes, a mezőgazdaságban felhasználható nem veszélyes anyagokra,

c) a szennyvizekre, kivéve a folyékony hulladékot,

d) a hatástalanított robbanóanyagokra

csak annyiban terjed ki, amennyiben azokról jogszabály másképp nem rendelkezik.

(3) Nem terjed ki a törvény hatálya

a) a levegő tisztaságvédelmi jogszabály hatálya alá tartozó, a levegőbe kibocsátott anyagokra,

b) a radioaktív hulladékokra.

(4) A hulladékgazdálkodással összefüggő, e törvényben nem szabályozott kérdésekben a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Alapfogalmak

3. § E törvény alkalmazásában

a) *hulladék*: bármely, az 1. számú melléklet szerinti kategóriák valamelyikébe tartozó tárgy vagy anyag, amelytől birtokosa megválí, megválni szándékozik, vagy megválni köteles;

b) *veszélyes hulladék*: a 2. számú mellékletben felsorolt tulajdonságok közül eggyel vagy többel rendelkező, illetve ilyen anyagokat vagy összetevőket tartalmazó, eredete, összetétele, koncentrációja miatt az egészségre, a környezetre kockázatot jelentő hulladék;

c) *települési hulladék*: a háztartásokból származó szilárd vagy folyékony hulladék, illetőleg a háztartási hulladékhoz hasonló jellegű és összetételű, azzal együtt kezelhető más hulladék;

d) *folyékony hulladék*: az a hulladékká vált folyadék, amelyet nem vezetnek el, és nem bocsátanak ki szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül;

e) ³ *gyártó*: a termék előállítója, nem Magyarország területén történő előállítás esetén az, aki a terméket gazdasági tevékenysége keretében Magyarország területére behozza;

f) *termelő*: akinek a tevékenysége során a hulladék keletkezik vagy tevékenysége következtében a hulladék jellege és összetétele megváltozik;

g) *hulladékkezelő*: aki a hulladékot gazdasági tevékenysége körében a hulladék birtokosától átveszi, kezeli;

h) hulladékgazdálkodás: a hulladékkal összefüggő tevékenységek rendszere, beleértve a hulladék keletkezésének megelőzését, mennyiségének és veszélyességének csökkentését, kezelését, ezek tervezését és ellenőrzését, a kezelő berendezések és létesítmények üzemeltetését, bezárását, utógondozását, a működés felhagyását követő vizsgálatokat, valamint az ezekhez kapcsolódó szaktanácsadást és oktatást;

i) újrahaználát: a terméknek az eredeti célra történő ismételt felhasználása; a többször felhasználható, újra tölthető termék a forgási ciklusból történő kilépésekor válik hulladékká;

j) hasznosítás: a hulladéknak vagy valamely összetevőjének a termelésben vagy a szolgáltatásban – a 4. számú mellékletben felsorolt eljárások valamelyikének alkalmazásával – történő felhasználása;

k) ártalmatlanítás: a hulladék okozta környezetterhelés csökkentése, környezetet veszélyeztető, szennyező, károsító hatásának megszüntetése, kizárása – a környezet elemeitől történő elszigeteléssel vagy anyagi minőségének megváltoztatásával –, a 3. számú mellékletben felsorolt eljárások valamelyikének alkalmazásával;

l) kezelés: a hulladék veszélyeztető hatásainak csökkentésére, a környezetszennyezés megelőzésére és kizárására, a termelésbe vagy a fogyasztásba történő visszavezetésére irányuló tevékenység, valamint a kezelést megvalósító eljárás alkalmazása, beleértve a kezelőlétesítmények utógondozását is;

m) gyűjtés: a hulladék rendezett összeszedése, válogatása a további kezelésre történő elszállítás érdekében;

n) begyűjtés: a hulladéknak a hulladék birtokosaitól történő átvétele a hulladék birtokosa vagy a begyűjtő telephelyén, továbbá a begyűjtőhelyen (gyűjtőpontokon, hulladékgyűjtő udvaron, tároló-, kezelőtelepen) és a további kezelés érdekében történő összegyűjtés, válogatás a begyűjtő telephelyén;

o) szállítás: a hulladék telephelyen kívüli mozgatása, beleértve a szállítmányozást és a fuvarozást is;

p) előkezelés: a hulladék begyűjtését, tárolását, hasznosítását, illetőleg ártalmatlanítását elősegítő, azok biztonságát növelő, a környezetterhelést csökkentő tevékenység, amely a hulladék fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságainak megváltoztatásával jár;

q) tárolás: a hulladéknak termelője által a környezet veszélyeztetését kizáró módon végzett, három évnél rövidebb ideig tartó elhelyezése;

r)⁴ forgalmazó: terméket viszonteladónak, illetve felhasználónak átadó, értékesítő gazdálkodó szervezet;

s)⁵ felhasználó: aki a terméket továbbértékesítési cél nélkül a forgalmazótól átveszi vagy megvásárolja.

A hulladékgazdálkodás alapelvei

4. § A hulladékgazdálkodási célok elérése érdekében a következő alapelveket kell érvényesíteni:

a) a megelőzés, ezen belül az integrált szennyezésmegelőzés elve alapján legkisebb mértékűre kell szorítani a képződő hulladék mennyiségét és veszélyességét, a környezetterhelés csökkentése érdekében;

b) az elővigyázatosság elve alapján a veszély, illetőleg a kockázat valós mértékének ismerete hiányában úgy kell eljárni, mintha azok a lehetséges legnagyobbak lennének;

c) a gyártói felelősség elve alapján a termék előállítója felelős a termék és a technológia jellemzőinek a hulladékgazdálkodás követelményei szempontjából kedvező megválasztásáért, ideértve a felhasznált alapanyagok megválasztását, a termék külső behatásokkal szembeni ellenálló-képességét, a termék élettartamát és újrahasználhatóságát, a termék előállításából és felhasználásából származó, illetve a termékből keletkező hulladék hasznosításának és ártalmatlanításának megtervezését, valamint a kezelés költségeihez történő hozzájárulást is;

d) a megosztott felelősség elve, a gyártói felelősség alapján fennálló kötelezettségek teljesítésében a termék és az abból származó hulladék teljes életciklusában érintett szereplőknek együtt kell működniük;

e) az elvárható felelős gondosság elve alapján a hulladék mindenkori birtokosa köteles a lehetőségeinek megfelelően mindent megtenni annak érdekében, hogy a hulladék környezetet terhelő hatása a legkisebb mértékű legyen;

f) az elérhető legjobb eljárás elve alapján törekedni kell az adott műszaki és gazdasági körülmények között megvalósítható leghatékonyabb megoldásra; a legkíméletesebb környezet-igénybevételrel járó, anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazására, a környezetterhelést csökkentő folyamatirányításra, a hulladékként nagy kockázatot jelentő anyagok kiváltására, illetőleg a környezetkímélő hulladékkezelő technológiák bevezetésére;

g) a szennyező fizet elv alapján a hulladék termelője, birtokosa vagy a hulladékká vált termék gyártója köteles a hulladék kezelési költségeit megfizetni, vagy a hulladékot ártalmatlanítani; a szennyezés okozója, illetőleg előidézője felel a hulladékkal okozott környezetszennyezés megszüntetéséért, a környezeti állapot helyreállításáért és az okozott kár megtérítéséért, beleértve a helyreállítás költségeit is;

h) a közelség elve alapján a hulladék hasznosítására, ártalmatlanítására a – környezeti és gazdasági hatékonyság figyelembevételével kiválasztott – lehető legközelebbi, arra alkalmas létesítményben kerülhet sor;

i) a regionalitás elve (területi elv) alapján a hulladékkezelő létesítmények kialakításánál a fejlesztési, gazdaságossági és környezetbiztonsági szempontoknak, valamint a kezelési igényeknek megfelelő területi gyűjtőkörű létesítmények hálózatának létrehozására kell törekedni;

j) az önellátás elve alapján – országos szinten, a területi elv és a közelség elvének figyelembevételével – a képződő hulladékok teljes körű ártalmatlanítására kell törekedni, ennek megfelelő ártalmatlanító hálózatot célszerű kialakítani és üzemeltetni;

k) a *fokozatosság* elve alapján a hulladékgazdálkodási célokat ütemezett tervezéssel, egymásra épülő lépésekben, az érintettek lehetőségeinek és teherviselő képességének figyelembevételével kell elérni;

l) a *példamutatás* elve alapján az állami és helyi önkormányzati szervek a munkájukban érvényesítik a törvény céljait és elveit;

m)⁶ a *költséghatékonyság* elve alapján a hulladékkezelés szabályainak kialakítása, a hulladékgazdálkodás szervezése során érvényesíteni kell, hogy a gazdálkodók, felhasználók által viselendő költségek a lehető legnagyobb környezeti eredménnyel járjanak.

II. Fejezet

KÖVETELMÉNYEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

A hulladékgazdálkodás általános szabályai

5. § (1) Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, illetve a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést, illetve környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentését, a hulladék hasznosítását, környezetkímélő ártalmatlanítását.

(2) A hulladékképződés megelőzése, valamint a keletkező hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkentése érdekében előnyben kell részesíteni:

a) az anyag- és energiatakarékos, hulladékszegény technológiák alkalmazását;

b) az anyagnak, illetőleg a hulladéknak a termelési-fogyasztási körfolyamatban tartását;

c) a legkisebb tömegű és térfogatú hulladékot és szennyező anyagot eredményező termékek előállítását;

d) a hulladékként kockázatot jelentő anyagok kiváltását.

(3) A hulladékban rejlő anyag és energia hasznosítása érdekében törekedni kell a hulladék legnagyobb arányú ismételt felhasználására, a nyersanyagoknak hulladékkal történő helyettesítésére, valamint – ha ezek nem megoldhatóak – a hulladék energiahordozóként való felhasználására.

(4) A keletkezett hulladékot, ha az ökológiailag előnyös, műszakilag lehetséges és gazdaságilag megalapozott, hasznosítani kell.

(5) Amennyiben a hasznosítás gazdasági és technológiai feltételei adottak, a hulladékot a hasznosítás elősegítése érdekében a hasznosítási lehetőségeknek megfelelően elkülönítve kell gyűjteni (szelektív hulladékgyűjtés).

(6) Ártalmatlanításra csak az a hulladék kerülhet, amelynek anyagában történő hasznosítására vagy energiahordozóként való felhasználására a műszaki, illetőleg gazdasági lehetőségek még

nem adottak, vagy a hasznosítás költségei az ártalmatlanítás költségeihez viszonyítva aránytalanul magasak.

(7) Tilos a hulladékot elhagyni, – a gyűjtés, begyűjtés, tárolás, lerakás szabályaitól eltérő módon – felhalmozni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni, kezelni.

A gyártó kötelezettségei

6. § (1) A gyártó köteles a terméket és csomagolását – külön jogszabályban meghatározottak szerint – úgy kialakítani, valamint olyan technológia- és termékfejlesztést végrehajtani, amely az elérhető leghatékonyabb anyag- és energiafelhasználással jár, továbbá elősegíti a termék újrahasználatát, hulladékká válását követően annak környezetkímélő kezelését, hasznosítását, illetőleg ártalmatlanítását.

(2) A gyártó köteles az azonos célra szolgáló nyers- és alapanyagok, félkész termékek, az azokból készült termékek, továbbá csomagolóeszközeik közül azokat előnyben részesíteni, amelyek gyártásának és felhasználásának anyag- és energiaigénye alacsonyabb, használata kevesebb hulladék keletkezésével jár, illetőleg az azokból készült termék, csomagolóeszköz tartósabb, többször használható, hulladékként kevésbé terheli a környezetet.

7. §⁷ (1) A gyártó köteles tájékoztatni a termék felhasználóit a termék és csomagolása hulladékgazdálkodási szempontból lényeges tulajdonságairól, annak elhasználódása vagy hulladékká válása esetén kezelésének lehetőségeiről.

(2) A gyártó köteles a terméken, illetve annak csomagolásán jól látható módon jelölni a termék, illetve csomagolás hulladékszegény, tartós vagy újrafelhasználható voltát, hulladékgazdálkodási szempontból lényeges anyagi összetételét, betétdíjas vagy letéti díjas forgalmazását.

(3) Az (1) bekezdés szerinti tájékoztatás és a (2) bekezdés szerint a terméken, illetve annak csomagolásán feltüntetendő jelölés módjáról, tartalmi és alaki követelményeiről külön jogszabályok rendelkeznek.

8. § (1)⁸ A gyártó köteles külön jogszabályban meghatározott termékekre vagy termékcsoporthoz az ott megállapított arányban és feltételek mellett az általa belföldön forgalmazott termékből származó hulladékot, illetőleg a használt terméket a forgalmazótól, a felhasználótól visszafogadni, illetőleg visszaváltani annak újrahasználatára, hasznosítására vagy környezetkímélő ártalmatlanítására érdekében.

(2) Az újrahasználatra, hasznosításra vagy ártalmatlanításra visszaveendő használt termékek, hulladékok fajtáit, a visszavételi és hasznosítási arányokat és azok teljesítésének határidejét az érintett gyártók és forgalmazók által létrehozott tanácsadó testületek javaslatának figyelembevételével a Kormány rendeletben állapítja meg.⁹

(3)¹⁰ A gyártó saját döntése alapján is visszafogadhatja, visszaválthatja a forgalmazótól vagy a felhasználótól a termékéből származó hulladékot vagy használt termékét, illetőleg ennek elősegítésére a termék forgalmazóival önkéntes megállapodást köthet.

(4) A gyártó az (1) bekezdésben meghatározott visszavételi kötelezettségének teljesítését, illetőleg a (3) bekezdés szerinti önkéntes visszavételt a megosztott felelősség elve alapján

külön jogszabályban meghatározott feltételekkel megállapodásban – részben vagy egészben – átruházhatja a forgalmazóra vagy az arra feljogosított hulladékkezelőre. A megállapodást jóváhagyásra be kell nyújtani a környezetvédelmi hatóságnak.

(5) A gyártó a tevékenységéből származó hulladékaikról, valamint (1)–(3) bekezdés alapján visszavett hulladékról a hulladék birtokosa kötelezettségeinek megfelelően köteles gondoskodni.

9. § (1) A gyártó termékének forgalomba hozatalát megállapodás alapján ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a forgalmazó vállaljon kötelezettséget a termék elhasználódása utáni betétdíj – tartós fogyasztási cikk esetén letéti díj ellenében történő – begyűjtésére.

(2) A gyártó a betétdíjas vagy a letéti díjas termékét vagy annak hulladékát köteles a forgalmazótól visszavenni és a betétdíjat vagy a letéti díjat számára megfizetni.

(3) Termék forgalmazását jogszabály betétdíj vagy letéti díj megfizetéséhez köti.

(4) A betétdíjak és a letéti díjak megállapításának és alkalmazásának szabályait külön jogszabály határozza meg.

A forgalmazó kötelezettségei

10. § (1)¹¹ A forgalmazó köteles gondoskodni azon termékek, illetőleg csomagolásuk, illetve azok hulladékának felhasználóktól történő visszafogadásáról, szelektív gyűjtéséről és a gyártónak vagy az arra feljogosított hulladékkezelőnek történő átadásáról, amelyek forgalmazását (kereskedelmét, javítását, karbantartását) a 8. § (4) bekezdése szerinti megállapodás alapján végzi.

(2)¹² A forgalmazó saját döntése alapján is visszafogadhatja, visszaválthatja az általa forgalmazott használt terméket, illetőleg csomagolását és azok hulladékát a felhasználóktól, amennyiben a hulladékok kezeléséről, hasznosításáról a vonatkozó szabályoknak megfelelően gondoskodik.

(3)¹³ A forgalmazó köteles azt a használt terméket, csomagolást vagy hulladékot, amely után a felhasználó betét- vagy letéti díjat fizetett, a felhasználótól visszavenni és részére a díjat visszafizetni.

(4) A begyűjtés ösztönzésére a forgalmazó a gyártótól függetlenül is alkalmazhat betétdíjat vagy letéti díjat.

(5) A termék forgalmazója, a gyártó és a hulladékkezelő szerződésben állapíthatják meg a használt termék vagy a hulladék gyűjtésének módját és feltételeit. Törvény vagy kormányrendelet az ilyen szerződés megkötését kötelezően előírhatja.

(6) A forgalmazó az általa forgalmazott termék hulladékának visszavételét a forgalmazás helyén külön engedély nélkül – a külön jogszabályokban meghatározott feltételekkel – végezheti.

10/A. §¹⁴ Ha a gyártó nem tesz eleget a 7. §-ban előírt tájékoztatási kötelezettségének, a forgalmazó köteles azt pótolni. E rendelkezés nem érinti a forgalmazónak a gyártóval szemben érvényesíthető igényeit.

A gyártóra és a forgalmazóra vonatkozó közös szabályok

11. §¹⁵ (1) A gyártók és a forgalmazók a 6–10. §-ban foglalt kötelezettségeik ellátása érdekében – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – önálló koordináló szervezetet hozhatnak létre vagy ilyen koordináló szervezetet bízhatnak meg, amely a kötelezettségeket a gyártóktól és forgalmazóktól díjfizetés ellenében, szerződésben rögzített feltételek mellett átvállalja, és a tevékenységi körébe tartozó hulladékok begyűjtését és hasznosítását vagy ártalmatlanítását szervezi és koordinálja.

(2) A gyártó a 6–10. §-ban foglalt kötelezettségét a környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény (a továbbiakban: Ktdt.) hatálya alá tartozó termékdíjköteles termékből képződött hulladékok tekintetében

a) a Ktdt.-ben meghatározott egyéni teljesítéssel, vagy

b) a Ktdt.-ben meghatározott termékdíjtétel megfizetésével az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség kollektív teljesítésével

teljesítheti.

(3) Az (1) bekezdés szerinti hulladékkezelési kötelezettség ellátására létrehozott koordináló szervezet tevékenységének folytatásához a környezetvédelmi hatóság engedélye szükséges.

(4) A környezetvédelmi hatóság az engedéllyel rendelkező koordináló szervezetekről nyilvántartást vezet.

A felhasználó kötelezettségei¹⁶

12. § (1)¹⁷ A felhasználó köteles a szervezett hulladékbegyűjtést – ideértve a szelektív hulladék begyűjtési rendszereket is – igénybe venni.

(2)¹⁸ Azok a gazdálkodó szervezetek, amelyeknek felhasználói tevékenysége során hulladék képződik, az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól mentesülnek, ha a hulladék kezeléséről a hulladék termelőjére vonatkozó szabályok szerint gondoskodnak.

(3)¹⁹ Törvényben meghatározott esetekben a felhasználó köteles a hulladékká vált terméket az annak visszavételére kötelezettnek, illetve feljogosítottak visszaszolgáltatni.

A hulladék termelőjének, birtokosának kötelezettségei

13. § (1) A hulladék termelője, birtokosa a tevékenysége gyakorlása során keletkező, illetőleg más módon a birtokába kerülő hulladékot köteles gyűjteni, továbbá hasznosításáról vagy ártalmatlanításáról gondoskodni.

(2) A hasznosításra vagy ártalmatlanításra vonatkozó kötelezettségét a kötelezett

a) jogszabályokban meghatározott feltételekkel, megfelelő hasznosító vagy ártalmatlanító eljárás, berendezés, létesítmény alkalmazásával saját maga teljesíti, vagy

b) az erre feljogosított és engedéllyel rendelkező kezelőnek történő átadással, a kezelés költségeinek megfizetésével teljesíti.

(3) Törvény, kormányrendelet vagy – települési hulladék esetében – önkormányzati rendelet kötelezheti a hulladék termelőjét, birtokosát a hulladék meghatározott anyagminőség szerinti elkülönített gyűjtésére, valamint a hulladék jellegének megfelelő csomagolására és megjelölésére, továbbá az így előkészített hulladék átadására a begyűjtést végző szervezetnek, illetőleg hulladékkezelőnek.

(4)²⁰ Ha a gyártó, forgalmazó vagy felhasználó tevékenysége gyakorlása során hulladék keletkezik, a tevékenységet ellátó köteles a hulladék termelőjére vonatkozó szabályok szerint a hulladék kezeléséről gondoskodni.

(5) A hulladék szállítója a szállítmány rendeltetési helyére történő biztonságos eljuttatásáért felelős.

III. Fejezet

HULLADÉKKEZELÉS ÉS HULLADÉKHASZNOSÍTÁS

Hulladékkezelés

14. § (1) Hulladékkezelési tevékenységnek minősül a hulladék gyűjtése, begyűjtése, szállítása, előkezelése, tárolása, hasznosítása, ártalmatlanítása.

(2) Hulladékkezelési tevékenység – ha törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet ettől eltérően nem rendelkezik – kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

(3) A hulladékkezelésből származó hulladékokra a hulladékkezelő köteles betartani a hulladék termelőjére megállapított kötelezettségeket.

(4) A hulladékkezelő köteles a hulladék birtokosa számára előírt nyilvántartás és adatszolgáltatás elvégzésén túl a birtokába került, átvett hulladékokra és az általa végzett kezelésre vonatkozó adatokat is külön jogszabályban meghatározott módon nyilvántartani és a hatóságoknak adatot szolgáltatni.

(5) A hulladékkezeléshez használt technológia, berendezés, eszköz, anyag alkalmazását, forgalmazását jogszabály engedélyhez vagy alkalmassági vizsgálatához, illetőleg minősítéshez kötheti.

(6) Az egyes hulladékfajtákra, illetve kezelési tevékenységekre vonatkozó átfogó szakmai szabályokat

a) törvényi szabályozást nem igénylő esetekben a Kormány rendeletben,²¹

b) törvényi vagy kormányrendelet szintű szabályozást nem igénylő esetekben a környezetvédelemért felelős miniszter, illetőleg a tevékenység szabályozásáért felelős miniszter rendeletben

állapítja meg.

(7) A technológiákból származó, a technológiai folyamatba visszavezetett maradék anyag, valamint a már használt, de eredeti céljára ismételten felhasználható termék a forgási ciklusból történő kilépésekor válik hulladékká.

Hulladékgyűjtés és begyűjtés

15. § (1) A hulladék további kezelésének megfelelő elkülönített gyűjtése a hulladék termelőjének vagy birtokosának kötelezettsége. A hulladék telephelyen belüli – a környezet veszélyeztetését kizáró módon történő – gyűjtése a külön jogszabályokban meghatározott feltételekkel, környezetvédelmi hatósági engedély nélkül végezhető.

(2) A begyűjtés során a hulladékkezelő a hulladékot a hulladék termelőitől vagy más birtokosaitól rendszeresen összeszedi és elszállítja a begyűjtőhelyre, a hasznosítás vagy ártalmatlanítás helyére, illetőleg a hulladékot átveszi a hulladékok birtokosaitól a begyűjtőhelyeken, gyűjtőpontokon.

(3) A hulladékbegyűjtési tevékenység végzése környezetvédelmi hatósági engedélyhez kötött.

(4) Gazdálkodó szervezet tevékenységi körében nem veszélyes hulladék forgalmazását – amennyiben azt változatlan formában értékesíti (a továbbiakban: hulladékkereskedő) – a kereskedelmi jogszabályokban foglaltaknak megfelelően végezheti.

(5) A hulladékkezelő begyűjtőhelyet önálló telephelyként vagy telephelyen belüli gyűjtőhelyként hatósági engedély birtokában létesíthet és üzemeltethet, ahol a hasznosítást vagy ártalmatlanítást megelőzően a hulladékot elszállításig tárolják, esetenként előkezelik, illetve további kezelésre, hasznosításra előkészítik.

(6) A (3) és (5) bekezdés szerinti engedélyezés feltételeit külön jogszabály tartalmazza.

Hulladékszállítás

16. § (1) Hulladékot úgy kell szállítani, hogy annak során a környezet ne szennyeződjék. Szállításból eredő szennyeződés esetén a szállító – a 13. § (5) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével – a hulladék eltakarításáról, a terület szennyeződésmentesítéséről, valamint az eredeti környezeti állapot helyreállításáról köteles gondoskodni.

(2) A szállító (1) bekezdés szerinti kötelezettsége nem érinti az e törvény, valamint külön jogszabály alapján a hulladék termelőjének, birtokosának felelősségét, valamint a költségviselés áthárításának lehetőségét.

(3) Gazdálkodó szervezet üzletszerűen, rendszeresen hulladékszállítási tevékenységet csak a külön jogszabályokban meghatározott feltételekkel, a környezetvédelmi hatóság engedélyével folytathat.

A hulladék behozatala, kivitele és átszállítása

17. § (1) Az ország területére – beleértve a vámszabadterületeket is – hulladékot

a) csak hasznosítás céljára,

b) a környezet állapotát nem veszélyeztető, nem szennyező módon,

c) a környezet károsodásának kizárásával,

*d)*²² a környezetvédelmi hatóság – kormányrendeletben meghatározott – engedélyével

lehet behozni.

(2) A környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés *d)* pontja szerinti engedélyt annak a hasznosítást végző, vagy a hasznosító megbízásából a hulladék behozatalára vele szerződésben álló hulladékkereskedő, szállító gazdálkodó szervezetnek adhat, amely az (1) bekezdésben, illetve a külön jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelel.

(3) A vámszabadterületre történő hulladékbehozatal esetében az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni. Nem minősül hulladékbehozatalnak a vámszabadterületen keletkezett hulladék országon belüli kezelése céljából történő szállítása.

(4)²³ Hulladéknak az ország területére történő behozatala, kivitele és átszállítása csak a nemzetközi szerződésekkel, valamint a hulladékszállításról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel (a továbbiakban: EK rendelet) összhangban és a külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítésével történhet.

(5)²⁴ Hulladéknak az ország területére történő behozatala, kivitele és átszállítása során a környezetvédelmi hatóság az EK rendelet alapján a hulladék szállításával szemben kifogást emel, ha

a) a bíróság a bejelentő vagy a címzett büntetőjogi felelősségét a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvényben meghatározott környezetkárosítás, természetkárosítás vagy hulladékgazdálkodás rendjének megsértése bűncselekmény elkövetését jogerősen megállapította,

b) a bejelentő vagy a címzett hulladékkezelési tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll,

c) a bejelentő vagy a címzett a Kt. szerinti kármentesítési kötelezettségét nem teljesíti, annak teljesítéséig.

(6)²⁵ A hulladék behozatalára, kivitelére és átszállítására irányuló bejelentési kötelezettséggel egyidejűleg a bejelentő és a címzett hatósági bizonyítvánnyal igazolja a környezetvédelmi hatóság részére azt a tényt, hogy vele szemben nem áll fenn az (5) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott kizáró ok.

(7)²⁶ Az (5) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott kizáró ok fennállásának gyanúja esetén a környezetvédelmi hatóság írásban, a mulasztás jogkövetkezményeinek ismertetésével

felhívhatja a bejelentőt vagy a címzettet annak igazolására, hogy vele szemben az (5) bekezdés *a*) vagy *b*) pontjában meghatározott kizáró ok nem áll fenn. Ha a bejelentő vagy a címzett igazolja, hogy vele szemben az (5) bekezdés *a*) vagy *b*) pontjában meghatározott kizáró ok nem áll fenn, a bíróság az igazolás céljából kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat részükre megtéríti.

(8)²⁷ A környezetvédelmi hatóság a (6) és (7) bekezdés alapján megismert személyes adatokat a hatósági bizonyítvány érvényességi idejéig kezeli.

Hulladékhasznosítás

18. § (1) A hulladék hasznosítása történhet

a) a hulladék anyagának termelésben, szolgáltatásban történő ismételt felhasználásával (újrafeldolgozás);

b) a hulladék valamely újrafeldolgozható összetevőjének leválasztásával és alapanyaggá alakításával (visszanyerés);

c) a hulladék energiatartalmának kinyerésével (energetikai hasznosítás).

(2) A biológiailag lebomló szerves anyagok aerob vagy anaerob lebontása és további felhasználásra alkalmassá tétele hasznosításnak minősül. A tevékenység végzésének és a keletkező termékek felhasználásának feltételeit külön jogszabály tartalmazza.

(3) A hulladék hasznosítójának biztosítania kell, hogy a hasznosítással előállított termék az elsődleges alapanyagból előállított termékénél ne okozzon nagyobb környezetterhelést.

(4) Hulladékhasznosító létesítmény csak a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel és a környezetvédelmi hatóság engedélyével létesíthető.

(5) A hulladék hasznosítása esetén a gyártóra, a hulladék birtokosára és a hulladékkezelőre vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

Hulladékártalmatlanítás

19. § (1) A hulladékártalmatlanítás a környezetvédelmi hatóság engedélyében megfogalmazottak szerint történhet

a) hulladéklerakóban történő lerakással;

b) termikus ártalmatlanítással;

c) más kémiai, biológiai vagy fizikai eljárással.

(2) Hulladékártalmatlanító létesítmény csak a külön jogszabályban meghatározott feltételekkel és a környezetvédelmi hatóság engedélyével létesíthető.

(3) Az ártalmatlanító létesítmények kialakítására és üzemeltetésére, valamint a már működő és betelt lerakókra vonatkozó előírásokat külön jogszabály állapítja meg.

(4) Új, települési hulladék lerakására szolgáló létesítmény kizárólag térségi célokra építhető.

(5) Hulladéklerakóban előkezelés nélkül – ha törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet másként nem rendelkezik – hulladék nem ártalmatlanítható. A lerakással ártalmatlanítható hulladékok körét és a lerakás feltételeit külön jogszabály határozza meg.

IV. Fejezet

A TELEPÜLÉSI SZILÁRD ÉS FOLYÉKONY HULLADÉKRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

Az ingatlantulajdonos kötelezettségei

20. § (1) Az ingatlan tulajdonosa, birtokosa vagy használója (a továbbiakban együtt: ingatlantulajdonos) köteles az ingatlanán keletkező, az ideiglenes tárolásra szolgáló (közműpótló) létesítmények, berendezések ürítéséből származó, illetve közüzemi csatornahálózatba vagy más módon befogadóba vagy szennyvíztisztítóba nem vezetett települési folyékony hulladékot, valamint a települési szilárd hulladékot a külön jogszabályban előírtak szerint gyűjteni, továbbá az annak begyűjtésére feljogosított hulladékkezelőnek átadni.

(2) Az ingatlantulajdonos a települési szilárd hulladékot – a települési önkormányzat, Budapesten a Fővárosi Önkormányzat (a továbbiakban együtt: települési önkormányzat) rendeletében (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) meghatározott feltételek mellett –, az abban megjelölt hulladékbegyűjtő helyre vagy hulladékkezelő telepre külön engedély nélkül maga is elszállíthatja.

(3) Az ingatlantulajdonos a települési hulladék egyes összetevőit (pl. a veszélyes hulladékokat) az önkormányzat rendeletében előírtaknak megfelelően köteles elkülönítetten, a környezet veszélyeztetését kizáró módon gyűjteni; a meghatározott begyűjtőhelyre vinni vagy a begyűjtésre feljogosított hulladékkezelőnek átadni, illetőleg a 12. § (2)–(3) bekezdés szerint eljárni.

(4)²⁸ Azok a gazdálkodó szervezetek, amelyek a környezetvédelmi hatóság által engedélyezett – települési hulladék ártalmatlanítására alkalmas – hulladékkezelési berendezéssel, létesítménnyel rendelkeznek, az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól mentesülnek, ha a tevékenységük során képződött települési hulladékok ártalmatlanításáról ezekben a berendezésekben, létesítményekben gondoskodnak.

A települési önkormányzatok kötelezettségei

21. § (1) A települési önkormányzat kötelezően ellátandó közszolgáltatásként az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatást (a továbbiakban: közszolgáltatás) szervez, és tart fenn.

(2) Gazdálkodó szervezet akkor köteles a közszolgáltatás igénybevételére, ha a gazdasági tevékenységével összefüggésben keletkezett települési hulladékának kezeléséről

a) a 13. §-ban foglaltaknak megfelelően nem gondoskodik, vagy

b)²⁹ azon a településen, ahol a gazdálkodó szervezet települési hulladékkezelés, a közszolgáltatás keretében nyújtott települési hulladékkezelés – a felügyelőség által igazoltan – környezeti szempontból a 13. §-ban meghatározottaknál lényegesen kedvezőbb megoldással történik.

(3) A közszolgáltatás kiterjed

a) a közszolgáltatás ellátására feljogosított hulladékkezelő (a továbbiakban: közszolgáltató) szállítóeszközeihez rendszeresített gyűjtőedényben, a közterületen vagy az ingatlanon összegyűjtött és a közszolgáltató rendelkezésére bocsátott települési szilárd hulladék elhelyezés céljából történő rendszeres elszállítására;

b) a települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmény kiürítésére és a települési folyékony hulladék elhelyezés céljából történő elszállítására;

c) a települési hulladék ártalmatlanítását szolgáló létesítmény létesítésére és működtetésére.

(4) A közszolgáltatás kiterjedhet begyűjtőhelyek (hulladékgyűjtő udvarok, átrakóállomások, gyűjtőpontok), előkezelő és hasznosító (válogató, komposztáló stb.) telepek létesítésére és működtetésére is.

(5) A települési önkormányzat a helyi feltételekhez igazodva, rendeletében előírhatja a települési szilárd hulladék egyes összetevőinek szelektív gyűjtését, közszolgáltatás keretében történő begyűjtését, illetőleg meghatározhatja az erre vonatkozó részletes szabályokat.

22. § (1) A települési önkormányzatok a hulladékgazdálkodási feladataik ellátása érdekében, e törvény céljainak és alapelveinek figyelembevételével együttműködnek egymással. Együttműködésük tartalmát és feltételeit együttműködési vagy a társulási törvény szerinti társulási szerződésben állapítják meg.

(2)³⁰ A települési önkormányzat a közszolgáltatás megszervezésére vonatkozó kötelezettségének önálló közszolgáltatás szervezésével tehet eleget, illetve a szomszédos vagy egymáshoz közeli települési önkormányzatok közösen tarthatnak üzemben hulladékkezelésre szolgáló létesítményt vagy a közszolgáltatás ellátására közös gazdálkodó szervezetet hozhatnak létre.

(3) A települési önkormányzat szerződést köthet a 11. § szerinti szervezettel a gyártó 8. §-ban meghatározott visszavételi felelősségébe tartozó hulladékok települési hulladékból történő szelektív begyűjtésére vagy válogatására.

(4) A települési önkormányzat képviselő-testülete az (1) bekezdés szerinti együttműködés keretében – a vonatkozó terület- és településrendezési tervekben foglaltak figyelembevételével és a helyi hulladékgazdálkodási tervnek megfelelően – kijelöli az érintett települések igényeit kielégítő települési hulladékkezelési létesítmények helyét.

23. § A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:

a) a helyi közszolgáltatás tartalmát, a közszolgáltatással ellátott terület határait;

b) közszolgáltató megnevezését, illetőleg annak a működési területnek a határait, amelyen belül a közszolgáltató a közszolgáltatást rendszeresen köteles ellátni;

c) a közszolgáltatás ellátásának rendjét és módját, a közszolgáltató és az ingatlantulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit – beleértve az egyes ingatlanfajtákra vonatkozó speciális szabályokat – , a szolgáltatásra vonatkozó szerződés egyes tartalmi elemeit;

d) a közszolgáltatás keretében kötött szerződés létrejöttének módját, valamint a közszolgáltatás igénybevételének – jogszabályban nem rendezett – módját és feltételeit;

e) a közszolgáltatással összefüggő – jogszabályban nem rendezett – települési önkormányzati feladat- és hatáskört;

f)³¹ az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit vagy a szolgáltatás ingyenességét;

g)³² a közszolgáltatással összefüggő személyes adatok (közszolgáltatást igénybe vevő neve, lakcíme, születési helye és ideje, anyja neve) kezelésére vonatkozó rendelkezéseket;

h)³³ a gazdálkodó szervezet számára – a 20. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – a gazdasági tevékenységével összefüggésben keletkezett, nem elkülönítetten gyűjtött és a 13. § alapján nem hasznosított vagy ártalmatlanított hulladéka tekintetében a közszolgáltatás kötelező igénybevételét a 21. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

24. § (1) A települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási feladatainak végrehajtása érdekében hozott önkormányzati rendeleteiben – törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben – illetékességi területére a más jogszabályokban előírtaknál szigorúbb hulladékgazdálkodási előírásokat is meghatározhat.

(2)³⁴ A települési önkormányzat hulladékgazdálkodási tárgyú rendeleteinek tervezetét a szomszédos és az intézkedéssel érintett más települési önkormányzatoknak, a megyei önkormányzatnak tájékoztatásul, valamint a felügyelőségnek véleményezésre megküldi. A felügyelőség szakmai véleményéről harminc napon belül tájékoztatja a települési önkormányzatot.

A hulladékkezelési közszolgáltatási díj

25. §³⁵ (1) A közszolgáltatás díját az elvégzett közszolgáltatással arányosan kell meghatározni, külön jogszabályban meghatározottak szerint figyelembe véve a következőket:

a) a közszolgáltatás jellege,

b) a kezelt hulladék mennyisége és minősége,

c) a közszolgáltatást működtető szolgáltató hatékony működéséhez szükséges folyamatos ráfordítások, ezen belül a szállítás, begyűjtés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás költségei,

d) a közszolgáltatás fejleszthető fenntartásához szükséges költségek, ennek keretében különösen a szolgáltatás megkezdését megelőzően felmerülő, a szolgáltatás ellátásához

szükséges beruházások költségei, ártalmatlanítás esetében a kezelő létesítmény bezárásának költségei, lerakó esetén a bezárást követő utógondozás és a harminc évig történő monitorozás költségei.

(2) A közszolgáltatási díj – az (1) bekezdés *c)–d)* pontja szerinti ráfordítások állandó fedezetének és a közszolgáltatás folyamatos fenntartásának biztosítása érdekében – meghatározható alapidj (rendelkezésre állási díj) és ürítési díj összegeként is. Az alapidj a kezelt hulladék mennyiségétől függetlenül felmerülő üzemeltetési költségek, az ürítési díj – az elvégzett közszolgáltatással arányosan – a kezelt hulladék mennyiségétől függő költségek fedezetére szolgál.

(3) Az üdülőingatlanl, valamint az időlegesen használt ingatlanl rendelkező tulajdonosok esetében a közszolgáltatás díját az állandó lakóingatlan tulajdonosára meghatározott díjjal arányosan, a település és az ingatlan jellegére tekintettel, az (1) bekezdés szerint kell meghatározni.

(4) A közszolgáltatás díját meghatározó önkormányzati rendelet elfogadását megelőző, a Kt. 43. §-a szerinti vizsgálati elemzés részeként a közszolgáltatás rendjére és módjára tekintettel részletes költségelemzést kell készíteni. A költségelemzést – a közszolgáltató (1) bekezdésben meghatározottak szerint készített javaslata alapján – a jegyző, Budapesten a főjegyző (a továbbiakban: jegyző) terjeszti elő.

26. § (1)³⁶ A hulladékkezelési közszolgáltatás igénybevételéért az ingatlantulajdonost terhelő díjhátralék és az azzal összefüggésben megállapított késedelmi kamat, valamint a behajtás egyéb költségei adók módjára behajtható köztartozásnak minősülnek.

(2) A díjhátralék keletkezését követő 30 napon belül a közszolgáltató felhívja az ingatlantulajdonos figyelmét a díjfizetési kötelezettségének elmulasztására és felszólítja annak teljesítésére.

(3)³⁷ A felszólítás eredménytelensége esetén a díjhátralék keletkezését követő 90. napot követően a közszolgáltató – a felszólítás megtörténtének igazolása mellett – a díjhátralék adók módjára történő behajtását a települési önkormányzat jegyzőjénél kezdeményezi.

(4)³⁸ A települési önkormányzat jegyzője – a kezdeményezés kézhezvételétől számított nyolc napon belül – a külön jogszabályban meghatározottak szerint intézkedik a díjhátralék, késedelmi kamat és a felmerült költségek behajtása érdekében. A behajtott díjhátralékot, késedelmi kamatot, valamint a közszolgáltatónak az ezzel kapcsolatban felmerült és behajtott költségeit a települési önkormányzat jegyzője nyolc napon belül átutalja a közszolgáltatónak.

(5)³⁹ Ha a közszolgáltatást igénybe vevő díjhátralékos nem tulajdonosa az ingatlanl és a vele szemben lefolytatott behajtás eredménytelen, a díjhátralékot, késedelmi kamatot és a felmerült költségeket az ingatlan tulajdonosától, illetve vagyonkezelőjétől kell behajtani. Közös tulajdonban álló ingatlan esetében a tulajdonosok felelőssége egyetemleges.

(6)⁴⁰ A behajthatatlan díjhátralék esetében ennek tényéről és okáról a települési önkormányzat jegyzője – a behajtás eredménytelenségét követő nyolc napon belül – igazolást ad a közszolgáltatónak.

A hulladékkezelési közszolgáltatás

27. § (1) A települési hulladékkezelési közszolgáltatást ellátó közszolgáltató feladata a környezetvédelmi előírások megtartása mellett – az önkormányzati rendeletben előírt módon – a települési hulladék ingatlantulajdonosoktól történő begyűjtése, elszállítása a települési hulladékkezelő telepre, illetőleg a települési hulladék kezelése, kezelő létesítmény üzemeltetése, a szolgáltatás folyamatosságának biztosítása.

(2) A közszolgáltatás teljesítése csak törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott esetekben szüneteltethető, illetőleg korlátozható.

(3) Települési hulladékkezelési közszolgáltatást az a hulladékkezelő végezhet, aki

a) biztosítani tudja a közszolgáltatás azon – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételeit, amelyek garantálják a közszolgáltatás tartós, rendszeres és a környezetvédelmi szempontoknak maradéktalanul megfelelő ellátását;

b) a végzendő hulladékkezelési tevékenységnek megfelelő környezetvédelmi hatósági engedéllyel rendelkezik;

c) megfelelő – külön jogszabályban meghatározottak szerinti – mértékű biztosíték, garancia meglétét igazolja;

d)⁴¹ az a)–c) pontokban meghatározott feltételek, illetőleg közbeszerzési eljárás alapján a települési önkormányzattal közszolgáltatási szerződést kötött.

(4)⁴² A települési önkormányzat az önkormányzati rendeletben a 21. § (3)–(5) bekezdésének figyelembevételével meghatározott közszolgáltatás vagy egyes elemei ellátására közbeszerzési eljárást folytat le, kivéve, ha a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) szerint nem kell közbeszerzési eljárást lefolytatni (vagy azért, mert nem tartozik a Kbt. alkalmazási körébe a szerződés megkötése, vagy azért mert a Kbt. szerinti kivételi körbe esik). A közszolgáltató kiválasztására irányuló eljárás részletes szabályait külön jogszabályok határozzák meg.

(5)⁴³ A közbeszerzési eljárás eredménytelensége esetén az eljárást 6 hónapon belül ismételtelen meg kell kezdeni. A közszolgáltatási szerződés megkötéséig a települési önkormányzat köteles gondoskodni a közszolgáltatás ellátásáról.

28. § (1)⁴⁴ A települési önkormányzat képviselő-testülete – ha közbeszerzési eljárás lefolytatására került sor, a közbeszerzési eljárás nyertesével – a közszolgáltatás ellátására szerződést köt.

(2) A szerződést a települési hulladék ártalmatlanítását végző hulladékkezelővel legalább 10 évre szólóan kell megkötni.

(3) A kizárólag a hulladék begyűjtésére, illetve szállítására vonatkozó szerződést legfeljebb 10 évre szólóan lehet megkötni. Az ilyen szerződésben meg kell határozni a hulladék ártalmatlanítását végző közszolgáltatót, a szelektíven gyűjtött hulladékok esetében az azok hasznosítását vagy ártalmatlanítását végző hulladékkezelőt.

(4) A szerződés részletes feltételeit és tartalmi követelményeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

(5) A közszolgáltatói szerződés csak akkor mondható fel, ha a közszolgáltató

a) a közszolgáltatás ellátása során a környezet védelmére vonatkozó jogszabályok vagy a reá vonatkozó hatósági határozat előírásait súlyosan megsértette, és ennek tényét a bíróság vagy hatóság jogerősen megállapította;

b) a szerződésben megállapított kötelezettségét neki felróhatóan súlyosan megsértette.

(6) A felmondási idő legalább hat hónap.

(7) A közszolgáltatási szerződés felmondása esetén a települési önkormányzatnak haladéktalanul intézkednie kell a közszolgáltatás ellátásának biztosításáról.

29. § (1) A közszolgáltató köteles a közszolgáltatói tevékenységéről évente részletes költségelszámolást készíteni, és azt a települési önkormányzatnak benyújtani.

(2) A közszolgáltató a közszolgáltatás ellátása mellett hulladékkezelési engedélyének megfelelően egyéb hulladékgazdálkodási tevékenységeket is folytathat, amelyeknek díját maga határozza meg.

(3) A kötelezően ellátandó közszolgáltatás kereteibe nem tartozó más hulladékkezelési szolgáltatás költségeit, elszámolását és díját szigorúan el kell különíteni, és e költségeket a közszolgáltatás díjából nem lehet finanszírozni.

(4) A települési szilárd és folyékony hulladékok kezelésére szolgáló technológiák, létesítmények kialakítására és üzemeltetésére vonatkozó részletes szabályokat külön jogszabály határozza meg.

Elhagyott hulladék

30. § (1) Az ingatlanon elhagyott hulladék kezelési kötelezettsége a hulladék tulajdonosát, ha annak személye nem állapítható meg – ellenkező bizonyításig – az ingatlan tulajdonosát terheli.

(2) A települési önkormányzat, közigazgatási területén a közterületen elhagyott hulladék elszállításáról és hasznosításáról, illetve ártalmatlanításáról a közszolgáltatás keretein belül – a 31. §-nak megfelelően – gondoskodik.

(3) A környezetvédelmi hatóság az elhagyott hulladék elszállítására és ártalmatlanítására kötelezi

a) a hulladék tulajdonosát,

b) az ingatlan tulajdonosát, abban az esetben, ha a hulladék tulajdonosának személye nem állapítható meg,

c) közterületen elhagyott hulladék esetében a települési önkormányzatot,

ha az (1)–(2) bekezdésben foglalt kötelezettséget önként nem teljesítik.

(4) Ha az elhagyott hulladék tulajdonosa azonosítható, a költségviselő vele szemben a hulladékkezelés és az eljárás költségeit érvényesíti.

A közterület tisztán tartása

31. § (1) A közterület szervezett, rendszeres tisztán tartása a települési önkormányzat közszolgáltatási feladata.

(2) Az ingatlan tulajdonos és a települési önkormányzat közterület tisztán tartási feladatait, valamint a közterületen megvalósuló állattartás részletes szabályait – a külön jogszabályokban meghatározottaknak megfelelően – a települési önkormányzat rendeletben állapítja meg.

V. Fejezet

VESZÉLYES HULLADÉK

A veszélyes hulladék birtokosának kötelezettségei

32. § (1) A külön jogszabályokban kihirdetett hulladékjegyzékekben nem szereplő, vagy ismeretlen összetételű hulladékot veszélytelenségének, illetve veszélyességének megállapításáig veszélyes hulladéknak kell tekinteni.

(2) Tilos a veszélyes hulladékot – a környezetvédelmi hatóság engedélye nélkül – más hulladékkal vagy anyaggal összekeverni.

(3) A veszélyes hulladékot eredményező tevékenységéről a termelőnek anyagmérleget kell készítenie. A veszélyes hulladék birtokosa köteles a veszélyes hulladék sorsát (keletkezését, gyűjtését, szállítását, kezelését, átadását, átvételét) szoros elszámolásban nyilvántartani, bizonylatolni, és arról a környezetvédelmi hatóságoknak adatokat közölni.

(4) A veszélyes hulladék termelője – ha jogszabály másként nem rendelkezik – köteles legalább 3 évre szóló, a veszélyes hulladék keletkezésének megelőzésére, veszélyességének és mennyiségének csökkentésére, hasznosítására vagy ártalmatlanítására vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott tartalmú hulladékgazdálkodási tervet készíteni.

(5) A háztartásban, illetőleg intézményi fogyasztásból, felhasználásból vagy szolgáltatásból keletkezett veszélyes hulladékot a termelő köteles a 20. § (3) bekezdésnek megfelelően elkülönítve, a környezet szennyezését vagy károsítását kizáró módon gyűjteni és az annak begyűjtésére és szállítására, illetőleg ártalmatlanítására engedéllyel rendelkező hulladékkezelő részére átadni, valamint a szolgáltatásért járó díjat megfizetni. A (3) és (4) bekezdés szerinti adminisztratív és tervezési kötelezettségek ezen esetekben a hulladék átvevőjét terhelik.

(6) Veszélyes hulladék kezelése csak a külön jogszabályban meghatározottaknak megfelelően, a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

(7) Veszélyes hulladéknak az ország területére történő behozatala, onnan történő kivitele, illetve az ország területén történő átszállítása csak a környezetvédelmi hatóság engedélyével, külön jogszabályban meghatározott feltételekkel, „a veszélyes hulladékok országhatárokat átlépő szállításának és ártalmatlanításának ellenőrzéséről” szóló Bázeli Egyezmény előírásaival összhangban végezhető.

VI. Fejezet

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS SZERVEZÉSE

Hulladékgazdálkodási terv

33. § Az Országgyűlés a hulladékgazdálkodás stratégiai célkitűzéseinek, továbbá az e törvényben megállapított célok elérésének és az alapvető hulladékgazdálkodási elvek érvényesítésének érdekében a Nemzeti Környezetvédelmi Program részeként Országos Hulladékgazdálkodási Tervet (a továbbiakban: országos terv) fogad el.

34. § (1)⁴⁵ Az országos terv alapján a környezetvédelmi igazgatási szervek (a továbbiakban: igazgatóság) a külön jogszabályban megjelölt területre a vonatkozó területrendezési és területfejlesztési tervekben foglaltakkal összhangban területi hulladékgazdálkodási tervet készítenek a területen lévő, illetve működő helyi önkormányzatok, érintett más hatóságok, érdekképviselői és környezetvédelmi egyesületek bevonásával.

(2)⁴⁶ A területi hulladékgazdálkodási terv előkészítésének megkezdéséről az (1) bekezdés szerinti részvétel biztosítása érdekében az igazgatóság írásban értesíti az érintett helyi önkormányzatokat, hatóságokat és érdekképviselői szervezeteket.

(3)⁴⁷ A környezetvédelmi egyesületek bevonása érdekében az igazgatóság hivatalos helyiségeiben és legalább egy regionális napilapban hirdetményt tesz közzé a területi hulladékgazdálkodási terv előkészítő eljárásának megkezdéséről. A hirdetményben felhívja az érintettek figyelmét a tervezés megkezdésére és a megjelenést követő 15 napon belül jelentkező egyesületek által együttesen delegált legfeljebb 5 személyt bevon a tervezésbe.

(4) A tervezési területen működő gazdálkodó szervezetek érdekképviselői szervezeteik útján vehetnek részt a terv előkészítésében.

(5)⁴⁸ Az (1)–(4) bekezdés szerint elkészült területi hulladékgazdálkodási tervet az igazgatóság előterjesztése alapján a környezetvédelemért felelős miniszter rendeletben hirdeti ki.⁴⁹

(6) A megyei önkormányzat az országos és a területi tervvel összhangban, a területén lévő települési önkormányzatokkal egyeztetetten önálló megyei hulladékgazdálkodási tervet készíthet.

35. § (1) Az országos és a területi hulladékgazdálkodási tervben foglalt célokkal, feladatokkal és a település rendezési tervével összhangban a települési önkormányzat illetékességi területére helyi hulladékgazdálkodási tervet dolgoz ki.

(2) A települési hulladékgazdálkodási terv előkészítésére a 34. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A Fővárosi Önkormányzat az előkészítésbe köteles a kerületi önkormányzatokat is bevonni és véleményüket kikérni.

(3) Az (1)–(2) bekezdés szerint elkészült helyi hulladékgazdálkodási tervet a települési önkormányzat rendeletben hirdeti ki.

36. § (1) Az egy körjegyzőséghez tartozó vagy hulladékgazdálkodási feladataikat társulásban vagy más módon közösen ellátó települési önkormányzatok a 35. § (1) bekezdés szerinti

kötelezettségüket közös hulladékgazdálkodási terv kidolgozásával és kihirdetésével is teljesíthetik.

(2)⁵⁰ Az országos, a területi és a helyi hulladékgazdálkodási tervek megvalósíthatóságának biztosítása érdekében egyes, a hulladékgazdálkodási feladatokat jelentősen befolyásoló gazdálkodó szervezetek kötelesek egyedi hulladékgazdálkodási tervet készíteni, azt a települési önkormányzattal egyeztetni, és jóváhagyásra a felügyelőségnek megküldeni. A tervkészítésre kötelezett gazdálkodó szervezetek körét – a képződő vagy kezelt hulladékok mennyisége, minősége és az esetleges különleges kezelési kötelezettségek figyelembevételével – külön jogszabály állapítja meg. Az országos, a területi és a helyi tervek előkészítésébe e szervezetek vagy érdekképviselői szerveik bevonása kötelező.

37. § (1)⁵¹ A különböző szintű hulladékgazdálkodási terveket – kidolgozói – hat évre készítik el és 3 évente beszámolót állítanak össze az abban foglaltak végrehajtásáról. A terveket a Nemzeti Környezetvédelmi Programban, a tervezési területre vonatkozó környezetvédelmi programban, a terület- és településfejlesztési, valamint terület- és településrendezési dokumentumokban foglaltakkal összhangban kell kialakítani.

(2) A hulladékgazdálkodási tervben meghatározottakat a terület- és településrendezési tervek jóváhagyása, illetve más önkormányzati döntések meghozatala során érvényesíteni kell.

(3) A tervet jóváhagyók, valamint az érintett hatóságok gondoskodnak a tervben meghatározottak végrehajtásáról, illetve a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kísérik a tervekben foglalt feladatok megoldását. A tervet az (1) bekezdés szerinti beszámoló összeállításával egyidejűleg felül kell vizsgálni és a végrehajtás tapasztalatai alapján szükség szerint módosítani. A felülvizsgálat eredményeiről, a tervezési területen végzett hulladékgazdálkodási tevékenységekről tájékoztatni kell a lakosságot.

(4) A hulladékgazdálkodási terveknek tartalmaznia kell különösen:

a) a keletkező, hasznosítandó vagy ártalmatlanítandó hulladékok típusait, mennyiségét és eredetét;

b) a hulladékkezeléssel kapcsolatos alapvető műszaki követelményeket;

c) az egyes hulladéktípusokra vonatkozó speciális intézkedéseket;

d) a hulladékok kezelésére alkalmas kezelőtelepeket és létesítményeket, a kezelésre felhatalmazott vállalkozásokat;

e) az elérendő hulladékgazdálkodási célokat;

f) a kijelölt célok elérését, illetve megvalósítását szolgáló cselekvési programot: a hulladékok kezelésének (begyűjtésének, szelektálásának, szállításának, ártalmatlanításának és hasznosításának) racionalizálását elősegítő intézkedések meghatározását, végrehajtásuk sorrendjét és határidejét, a megvalósításhoz szükséges eszközök, megfelelő előkezelő, ártalmatlanító és hasznosító eljárások, berendezések és létesítmények meghatározását, valamint ezek becsült költségeit.

(5) A csomagolási hulladékokra és a veszélyes hulladékokra vonatkozó feladatokat a (4) bekezdés szerinti tartalommal a hulladékgazdálkodási tervek önálló tervrészeként vagy külön tervben kell meghatározni.

(6) A hulladékgazdálkodási tervek részletes tartalmi követelményeit külön jogszabály határozza meg.

A megyei önkormányzat feladatai

38. § (1) A megyei önkormányzat feladata a megye területén a hulladékok környezetkímélő kezelésének elősegítése.

(2) A megyei önkormányzat a hulladékgazdálkodási feladatok ellátása érdekében különösen a következőkről intézkedik:

a) a 34. §-ban foglaltaknak megfelelően a települési önkormányzatokkal együttműködve kidolgozza a megyei hulladékgazdálkodási tervet;

b) a települési önkormányzatokkal együttműködve meghatározza a hulladék kezelésére, ártalmatlanítására alkalmas területeket a megye területén;

c) összegyűjti a települési önkormányzatok helyi hulladékgazdálkodási terveit, és javaslatot tesz azok összehangolására, továbbá a területi elv érvényesítésére;

d) együttműködik a hulladékgazdálkodási feladatok megoldásában más megyei önkormányzatokkal;

e) elősegíti és támogatja a helyi önkormányzatok hulladékkezelését szolgáló közös telephelyek létesítését.

A hulladékgazdálkodás gazdasági eszközei

39. § (1) A hulladékgazdálkodási célok megvalósítását szolgáló kezelőhálózat létrehozását cél- és címzett támogatásokkal és egyéb finanszírozási eszközökkel kell elősegíteni.

(2) A települési önkormányzat e törvény alapján kötelezően ellátandó feladataihoz kapcsolódó és azok végrehajtását biztosító állami támogatásról elsősorban a költségvetési törvényben kell gondoskodni.

(3) A települési önkormányzatokat a hulladékkezelési közszolgáltatás megszervezéséért – figyelemmel a közszolgáltatás színvonalára – a költségvetési törvényben biztosított módon és összegben feladathoz kötött támogatás illeti meg. A támogatás megállapításának részletes szabályait külön jogszabály határozza meg.

(4) A települési önkormányzat a (3) bekezdés szerinti feladathoz kötött támogatásra csak akkor jogosult, ha a közszolgáltatás ellátására vonatkozó – e törvényben és más jogszabályokban meghatározott – kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tesz.

(5)⁵² Amennyiben a települési önkormányzat a közszolgáltatás ellátására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a fővárosi és megyei kormányhivatal kezdeményezi, hogy

a (3) bekezdés szerinti feladathoz kötött költségvetési támogatást az azt folyósító szervezet a közszolgáltatás megszervezéséig visszatartsa, illetve zárolja.

(6) A több települési önkormányzat feladatait megvalósító, illetőleg térségi feladatokat ellátó hulladékkezelési létesítmények beruházásai, valamint a betelt hulladéklerakók felülvizsgálatot követő lezárása, területének újrahasznosításra alkalmassá tétele, természeti környezetbe illesztése (rekultivációja) – külön jogszabály szerint – állami támogatásban részesíthető.

VII. Fejezet

HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI IGAZGATÁS

A hulladékgazdálkodási igazgatás

40. § (1) A hulladékgazdálkodási igazgatás körébe tartozik:

a) a hulladékgazdálkodás irányítása, az állami és önkormányzati hulladékgazdálkodási feladatok – külön jogszabályokban foglalt – ellátása, szervezése, ellenőrzése;

b) a hulladékgazdálkodási hatósági tevékenység ellátása, így különösen – az e törvényben, valamint külön jogszabályokban meghatározott szabályok szerinti – hatósági engedélyezési, ellenőrzési feladatok meghatározása és ellátása, a környezetért való közigazgatási jogi felelősség érvényesítése;

c) a hulladékgazdálkodással összefüggő adatok, információk kezelésével kapcsolatos feladatok ellátása.

(2)⁵³

41. §⁵⁴

A hulladékgazdálkodás hatósági felügyeletének és ellenőrzésének eljárási szabályai

42. §⁵⁵

43. § (1)⁵⁶ Az eljárási határidő a hulladékgazdálkodási hatósági engedélyezési eljárásokban – ha jogszabály másként nem rendelkezik – három hónap.

(2)⁵⁷

44. §⁵⁸ (1) A környezetvédelmi hatóság a hulladék termelőjétől, birtokosától, illetve a hulladékkezelőtől – hatósági ellenőrzés keretében – tájékoztató adatot, összefoglalót, jelentést kérhet kötelezettségei teljesítéséről.

(2) Helyszíni ellenőrzés haladéktalanul végrehajtható akkor, ha azt környezetvédelmi vagy közegészségügyi veszélyhelyzet teszi szükségessé vagy a hulladék kezelésével kapcsolatos súlyos kötelezettségszegés alapos gyanúja áll fenn.

45. § (1) A környezetvédelmi hatóság a jogszabályban meghatározott előírások teljesítése érdekében az ügyfeleket kötelezi

a)⁵⁹

b) a környezetet veszélyeztető, szennyező, károsító tevékenység felfüggesztésére, abbahagyására, az eredeti állapot helyreállítására;

c) a környezet szennyeződése esetében olyan intézkedés megtételére, amely azt csökkenti vagy megszünteti, a környezet károsodását kizárja.

(2)⁶⁰ A környezetvédelmi hatóság – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – korlátozza, felfüggeszti, illetőleg megtiltja a környezetvédelmi hatóság engedélyéhez kötött tevékenység engedélytől eltérő vagy engedély nélküli folytatását, a környezetet károsító vagy súlyosan veszélyeztető hulladékgazdálkodási tevékenységet. A határozat – fellebbezésre tekintet nélkül – azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

45/A. §⁶¹ (1) A felhasználók tájékoztatására, illetve a terméken és a csomagoláson feltüntetendő információkra vonatkozóan a 7. §-ban előírt követelmények megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvényben (a továbbiakban: Fttv.) meghatározott hatóság jogosult, ha a jogsértés az Fttv. 2. §-ának a) pontja értelmében vett fogyasztót érint. Az eljáró hatóság az Fttv.-ben meghatározott szabályok szerint jár el.

(2) A 8. § (1) bekezdésben, valamint a 10. § (1) és (3) bekezdésben előírt követelmények megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztóvédelmi hatóság jogosult, ha a jogsértés a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 2. §-ának a) pontja értelmében vett fogyasztót érint. A fogyasztóvédelmi hatóság az Fgytv. szabályai szerint jár el.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett rendelkezések az Fgytv. alkalmazásában fogyasztóvédelmi rendelkezések.

VIII. Fejezet

FELELŐSSÉG A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI SZABÁLYOK MEGTARTÁSÁÉRT

Általános jogi felelősség

46. §⁶² (1) Hulladékkal való környezetveszélyeztetés vagy környezetkárosítás esetén a Kt. rendelkezései szerint kell eljárni.

(2) Hulladéklerakó létesítmény esetében a létesítménnyel, illetőleg a lerakott hulladékkal okozott környezeti károkozás elévülési ideje a létesítmény lezárásától számított 30 év.

*Biztosíték és biztosítás*⁶³

47. §⁶⁴ (1) Az a gazdálkodó szervezet, amelynek tevékenysége során a külön kormányrendeletben meghatározott mennyiségű veszélyes hulladék keletkezik, valamint a hulladékkezelő

a) külön jogszabályban meghatározott biztosíték adására köteles,

b) a tevékenységével okozható előre nem látható környezeti károk felszámolása finanszírozásának biztosítása érdekében – külön jogszabályban meghatározott feltételek esetén – környezetvédelmi biztosítás kötésére kötelezhető.

(2) A biztosíték formáját és mértékét, felhasználásának feltételeit, elszámolásának és nyilvántartásának szabályait, továbbá a környezetvédelmi biztosítás szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.

(3) Hulladékkezelő létesítmény esetében a biztosítéknak fedeznie kell a létesítmény bezárásakor, illetőleg a tevékenység felhagyásakor szükséges felszámolási költségeket. Hulladéklerakó esetében ennek fedeznie kell a lerakó utógondozásának és legfeljebb harminc évig történő monitorozásának költségeit is.

48. §⁶⁵

Hulladékgazdálkodási bírság

49. § (1) Aki tevékenységével vagy mulasztásával

a) a hulladékgazdálkodással kapcsolatos jogszabályok vagy a reá vonatkozó hatósági határozat előírásait megsérti, illetve azokban foglalt kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget,

b) a hatósági engedélyhez, hozzájáruláshoz, bejelentéshez kötött hulladékgazdálkodási tevékenységet engedély, hozzájárulás vagy bejelentés nélkül vagy attól eltérően végez,

c) a hulladékgazdálkodásra vonatkozó előírások megsértésével a környezetet veszélyezteti, károsítja,

hulladékgazdálkodási bírságot köteles fizetni.

(2) A hulladékgazdálkodási bírságot a környezetvédelmi hatóság szabja ki.

(3) A bírság kiszabására a környezetvédelmi hatóságnak az (1) bekezdésben meghatározott cselekményről való tudomásszerzésétől számított egy éven túl nincs lehetősége. A cselekmény elkövetésétől számított öt éven túl nem szabható ki bírság, kivéve, ha a cselekmény jogszerűtlen állapot fenntartásával valósul meg. Ebben az esetben az elévülés mindaddig nem kezdődik meg, amíg a jogszerűtlen állapot fennáll.

(4)⁶⁶

(5) A hulladékgazdálkodási bírság nem mentesít a büntetőjogi, a szabálysértési, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

(6) A jogerősen kivetett hulladékgazdálkodási bírság adók módjára behajtható köztartozás.

(7)⁶⁷ A hulladékgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozó eljárási szabályokat, a bírság mértékét és megállapításának módját jogszabály állapítja meg.

IX. Fejezet

A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS TÁRSADALMI NYILVÁNOSSÁGA ÉS AZ ADATKÖZLÉSI KÖTELEZETTSÉG

Tájékoztatási kötelezettség

50. § (1) A Kormány az Országos Hulladékgazdálkodási Tervet hatévente, és ezt követően annak minden felülvizsgálatakor közlésezi.

(2) A megyei és a települési önkormányzatok a hulladékgazdálkodási terveikben meghatározottak teljesüléséről szóló beszámolóikban teszik közzé a területükön keletkező hulladékok mennyiségét, a hulladékgazdálkodás helyzetét, a hulladékkezelő létesítmények állapotát, üzemeltetését és mindezek környezeti hatásait bemutató információikat.

Nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség

51. § (1) A hulladék termelője, birtokosa és kezelője a külön jogszabályokban meghatározott módon és tartalommal köteles a tevékenysége során keletkező, más birtokostól átvett vagy másnak átadott hulladék mennyiségét és összetételét fajtanként nyilvántartani, az általa végzett kezeléssel, a kezelt és a kezelés eredményéből származó hulladékokról nyilvántartást, a kezelőlétesítmények működéséről üzemnaplót vezetni, és ezekről a hatóságoknak bejelentést tenni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kötelezettség nem terjed ki azon ingatlantulajdonosokra, akik települési hulladékukat a közszolgáltatónak szerződés alapján átadják. Ezen hulladékok nyilvántartásáról és bejelentéséről a közszolgáltató a külön jogszabályokban meghatározottak szerint gondoskodik.

(3)⁶⁸ A gyártói felelősség alapján a 7–10. § szerinti feladatok teljesítéséről, a visszavételi kötelezettség alá tartozó termékek forgalmáról, a visszavett használt termékekről, csomagolásokról és hulladékokról a forgalomba hozatallal és a visszavétellel érintett gyártók, forgalmazók, hulladékkereskedők és kezelők kötelesek a külön jogszabályokban meghatározott módon és tartalommal nyilvántartást vezetni és ezekről a hatóságoknak bejelentést tenni. A nyilvántartási és bejelentési kötelezettséget a 11. § szerinti koordináló szervezet együttesen is teljesítheti.

Hulladékgazdálkodási információs rendszer

52. § (1) A hulladékgazdálkodással kapcsolatos egységes, a nemzetközi követelményeknek is megfelelő információs rendszert az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (Kt. 49. §) önálló részeként a környezetvédelemért felelős miniszter alakítja ki és működteti.

(2) A környezetvédelmi hatóság eljárásához szükséges adatokat valamennyi hatóság, állami, önkormányzati szervezet, valamint a közszolgáltató köteles a külön jogszabályokban meghatározott módon és tartalommal a környezetvédelmi hatóság rendelkezésére bocsátani.

Részvétel a hulladékgazdálkodásban⁶⁹

53. § (1)⁷⁰ A hulladékgazdálkodási eljárásokban való részvételre a Kt. 97–100. §-ainak rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A hulladékgazdálkodással kapcsolatos települési önkormányzati döntés meghozatala előtt a lakosság álláspontjának megismerése érdekében közmeghallgatás tartható.

(3) A települési önkormányzat köteles közmeghallgatást tartani

a) hulladék ártalmatlanítását szolgáló telephely létesítését,

b) települési hulladékok egymástól fajtánként elkülönített gyűjtését

elrendelő döntése meghozatala előtt.

(4)

⁷¹

A hulladékgazdálkodással kapcsolatos képzés, nevelés

54. § (1) A Kt. 54–55. §-ában foglaltak alapján a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket valamennyi oktatási intézményben oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

(2)

⁷²

Jelentéstétel az Európai Bizottság felé

54/A. §⁷³ Az 1999/31/EK tanácsi irányelv 15. cikke szerinti jelentési kötelezettséget a környezetvédelemért felelős miniszter teljesíti.

X. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybaléptető és átmeneti rendelkezések

55. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – a 2001. év január hó 1. napján lép hatályba.

(2) A törvény felhatalmazó rendelkezéseket meghatározó 59. §-a a 2000. év július 1. napján lép hatályba.

(3) A törvény rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult, továbbá a hatálybalépésekor még első fokon el nem bírált ügyekben alkalmazni kell.

56. § (1)–(6)⁷⁴

(7)⁷⁵ A helyi hulladékgazdálkodási terveknek tartalmaznia kell a települési hulladéklerakóban lerakott, illetve lerakni tervezett hulladékok – a vonatkozó szabványt referenciaként felhasználva – mért összetételét és az összetevők tömeg szerinti megoszlását, ezen belül a biológiailag lebomló szervesanyag-tartalmat. A hulladéklerakóra – a települési szilárd hulladék részeként – kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget tömegben mérve az 1995-ben országos szinten képződött – a települési szilárd hulladék részét képező – biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest

a) 2009. július 1. napjáig 50%-ra,

b) 2016. július 1. napjáig 35%-ra

kell csökkenteni.

(8)⁷⁶ A (7) bekezdés szerinti országosan teljesítendő csökkentési követelményt – a települési hulladéklerakóban lerakott hulladékok megfelelően mért összetételét és az összetevők tömeg szerinti megoszlását alapul véve – a területi és helyi hulladékgazdálkodási tervekben meghatározott intézkedések szerint kell teljesíteni.

(9) E törvény hatálybalépéséig létrejött, települési hulladékkezelési közszolgáltatás ellátására irányuló szerződések 2003. január 1. napján megszűnnek, kivéve, ha azt a szerződő felek az e törvényben, valamint az 59. § (1) bekezdés *l*) pontja szerinti jogszabályban meghatározott feltételeknek és tartalomnak megfelelően módosították.

(10) A (9) bekezdésben meghatározottak szerint módosított szerződések az eredeti szerződésben meghatározott időtartamig, de legfeljebb a módosítástól számított 10 évig maradnak érvényben.

(11) A (9)–(10) bekezdésekben meghatározottak a törvény kihirdetése és hatálybalépése között létrejött szerződésekre nem alkalmazhatóak.

57. §⁷⁷ (1) A hulladékkezelési közszolgáltatási díjként fizetendő egyszeri ürítési díj mértéke 2012. évre, ha 2011. évre az egyszeri ürítési díj mértéke

a) meghaladta a 120 l méretű tárolóedény esetében a nettó 650 Ft-ot, vagy ennek más ürmértékű tárolóedényhez viszonyított arányos összegét, nem haladhatja meg a 2011. évre megállapított egyszeri ürítési díj mértékét,

b) nem haladta meg a 120 l méretű tárolóedény esetében a nettó 650 Ft-ot, vagy ennek más ürmértékű tárolóedényhez viszonyított arányos összegét, legfeljebb 650 Ft-ig, vagy ennek arányos mértékéig emelhető.

(2) Ha 2012. évre a közszolgáltatási díj alapidíj (rendelkezésre állási díj) és ürítési díj megállapításával történik, a közszolgáltatási díj egyszeri ürítésre eső mértéke nem haladhatja meg az (1) bekezdésben meghatározott összeget.

58. §⁷⁸ Az 57. §-ban meghatározott rendelkezéseket a 2012. április 15-től fizetendő közszolgáltatási díjak tekintetében kell alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

59. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:

a) a hulladék külföldről történő behozatalát, az országból történő kivitelét és az ország területén történő átszállítását;⁷⁹

b)⁸⁰ a letéti díj, az újrahasználatos és a nem újrahasználatos termékek betétdíjának, a visszavételi és visszaadási lehetőségek alkalmazásának, valamint a hulladékká vált gépjárművek kezelésének részletes szabályait;⁸¹

c) a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit;⁸²

d) a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeit;⁸³

e) a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségeket;⁸⁴

f) a hulladékgazdálkodási terv részletes tartalmi követelményeit;⁸⁵

g) a hulladékgazdálkodási bírság kiszabásának és megállapításának módját és mértékét;⁸⁶

h) a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályait;⁸⁷

i) a jegyző hulladékgazdálkodási hatás- és feladatkörét;⁸⁸

j) a hulladékkezelési közszolgáltatás díjmegállapításának részletes szakmai szabályait;⁸⁹

k)⁹⁰ a közszolgáltató kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás részletes szabályait;⁹¹

l) a közszolgáltatás ellátására vonatkozó szerződés részletes feltételeit és tartalmi követelményeit;⁹²

m)⁹³ az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályait;

n)⁹⁴ a biztosíték formáját és mértékét, felhasználásának feltételeit, elszámolásának és nyilvántartásának szabályait, továbbá a környezetvédelmi biztosítás szabályait;

o) a hulladékkereskedelem részletes feltételeit;

p) a szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének részletes szabályait;⁹⁵

q)⁹⁶ a hulladékkezelési kötelezettség ellátására szakosodott koordináló szervezetek létrehozásának, működésének részletes feltételeit, a koordináló szervezeti tevékenységre jogosító engedély kiadásának rendjét, továbbá a koordináló szervezetek nyilvántartásának személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát és a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a környezetvédelemért felelős miniszter, hogy rendeletben szabályozza:

a) a hulladékkezelés végzésének, az egyes hulladékkezelő létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályait,⁹⁷ különösen:

aa) a hulladéklerakás technikai követelményeit, ⁹⁸

ab) a hulladék termikus ártalmatlanításának technikai követelményeit, ⁹⁹

ac) a hulladék komposztálásának technikai követelményeit, ¹⁰⁰

ad) a betelt lerakók lezárásának és utógondozásának technikai feltételeit; ¹⁰¹

b) a hulladékok és a veszélyes hulladékok jegyzékét; ¹⁰²

c) az egyes speciális kezelést igénylő hulladékok csoportjaira, fajtáira vonatkozó sajátos szabályokat, különösen:

ca) a hulladékolajok kezelésének részletes szabályait, ¹⁰³

cb) a poliklórozott bifenilek és poliklórozott terfenilek, illetve az azokat tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályait, ¹⁰⁴

cc) az elemek és akkumulátorok, illetve hulladékaik kezelésének részletes szabályait, ¹⁰⁵

cd) a titán-dioxid ipar hulladékai kezelésének részletes szabályait, ¹⁰⁶

ce) ¹⁰⁷

cf) az elektromos és elektronikai készülékek, illetve hulladékaik kezelésének részletes szabályait. ¹⁰⁸

(3) Felhatalmazást kap

a) ¹⁰⁹ az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter, hogy

aa) az állati gyógyszerek és csomagolásuk hulladékai kezelésének részletes szabályait,

ab) a mezőgazdasági nem veszélyes hulladékok kezelésének részletes szabályait;

b) ¹¹⁰ az egészségügyért felelős miniszter, hogy

ba) a humán gyógyszerek és csomagolásuk hulladékai kezelésének részletes szabályait, ¹¹¹

bb) az egészségügyi hulladék kezelésének részletes szabályait, ¹¹²

bc) a települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közegészségügyi követelményeket; ¹¹³

c) ¹¹⁴

d) ¹¹⁵

rendeletben állapítsa meg.

60. §¹¹⁶ Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 75/442/EGK irányelve (1975. július 15.) a hulladékokról;

b) a Tanács 91/156/EGK irányelve (1991. március 18.) a 75/442/EGK irányelv módosításáról;

c) a Bizottság 96/350/EK határozata (1996. május 24.) a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv II.A és II.B mellékleteinek kiigazításáról;

d) a Bizottság 2000/532/EK határozata (2000. május 3.) a hulladékjegyzéknek a hulladékokról szóló 75/442/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének a) pontja értelmében történő meghatározásáról szóló 94/3/EK határozat, valamint a veszélyes hulladékok jegyzékének a veszélyes hulladékokról szóló 91/689/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében történő meghatározásáról szóló 94/904/EK tanácsi határozat felváltásáról;

e) a Tanács állásfoglalása (1997. február 24.) a hulladékgazdálkodás közösségi stratégiájáról;

f)¹¹⁷ az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről;

g)¹¹⁸ a Tanács 1999/31/EK irányelve (1999. április 26.) a hulladéklerakókról, 15. cikk.

1. számú melléklet a 2000. évi XLIII. törvényhez

Hulladékkategóriák

Q1 A továbbiakban másként meg nem határozott termelési, szolgáltatási vagy fogyasztási maradékok

Q2 Előírásoknak meg nem felelő, selejt termékek

Q3 Lejárt felhasználhatóságú, szavatosságú termékek

Q4 Kiömlött, veszendőbe ment, vagy egyéb kárt szenvedett anyagok, beleértve a baleset következtében szennyeződött anyagokat, eszközöket stb. is

Q5 Tervezett tevékenység következtében szennyeződött anyagok (tisztítási műveletek maradékai, csomagolóanyagok, tartályok stb.)

Q6 Használhatatlanná vált alkatrészek, tartozékok (elhasznált szárazelemek, kimerült katalizátorok stb.)

Q7 A további használatra alkalmatlanná vált anyagok (szennyeződött savak, oldószeres, kimerült edzősök stb.)

Q8 Ipari folyamatok maradék anyagai (salakok, üstmaradékok stb.)

Q9 Szennyezéscsökkentő eljárások maradékai (gázmosók iszapja, porleválasztók pora, elhasznált szűrők, szennyvíziszapok stb.)

Q10 Gépi megmunkálás, felületkezelés maradék anyagai (esztergaforgács, reve stb.)

Q11 Ásványi nyersanyagok kitermelésének és feldolgozásának maradékai (pl. ércbányászati meddő, olajkitermelés hulladékai stb.)

Q12 Tiltott anyagokat tartalmazó termékek (PCB-tartalmú olajok stb.)

Q13 Bármely anyag vagy termék, amelynek használatát jogszabály tiltja

Q14 A birtokosa számára tovább nem használható anyagok (mezőgazdasági, háztartási, irodai, kereskedelmi és bolti hulladékok stb.)

Q15 Talajtisztításból származó szennyezett anyagok

Q16 Bármely más hulladékká vált anyag vagy termék, amely nem tartozik a fenti kategóriákba

2. számú melléklet

2000. évi XLIII. törvényhez

A veszélyességi jellemzők jegyzéke

A veszélyességi jellemzők részletes tartalmát, az alkalmazható mérési és vizsgálati módszereket, valamint az értékelésnél alkalmazandó viszonyítási értékeket külön jogszabályok tartalmazzák.

H1 „Robbanó”: folyékony, képlékeny, kocsonyás vagy szilárd anyagok és készítmények, amelyek a légköri oxigén nélkül is gyors gázfejlődéssel járó hőtermelő reakcióra képesek, és amelyek meghatározott kísérleti körülmények között, illetőleg nyomásra vagy hőre felrobbannak

H2 „Oxidáló”: anyagok és készítmények, amelyek más, elsősorban gyúlékony anyagokkal érintkezve erősen hőtermelő reakcióba lépnek

H3–A „Tűzveszélyes”:

– folyékony anyagok és készítmények, amelyek nagyon alacsony lobbanásponttal rendelkeznek (beleértve a fokozottan tűzveszélyes anyagokat és készítményeket is)

– anyagok és készítmények, amelyek a levegőn, normál hőmérsékleten öngyulladásra képesek

– szilárd anyagok és készítmények, amelyek gyújtóforrás rövid ideig tartó behatására könnyen meggyulladnak, majd a gyújtóforrás eltávolítása után tovább égnek vagy bomlanak

– gáz halmazállapotú anyagok és készítmények, amelyek a környezeti hőmérsékleten és nyomáson a levegővel érintkezve tűzveszélyesek

– anyagok és készítmények, amelyek vízzel vagy nedves levegővel érintkezve tűzveszélyes gázt fejlesztenek, veszélyes mennyiségben

H3–B „Kevésbé tűzveszélyes”: folyékony anyagok és készítmények, amelyek alacsony lobbanásponttal rendelkeznek

H4 „Irritáló vagy izgató”: nem maró anyagok és készítmények, amelyek a bőrrel vagy nyálkahártyával történő rövid idejű vagy hosszan tartó vagy ismételt érintkezésük esetén gyulladást okozhatnak

H5 „Ártalmas”: anyagok és készítmények, amelyek belélegzésük, lenyelésük vagy a bőrön át történő felszívódásuk esetén halált vagy heveny egészségkárosodást okozhatnak

H6 „Mérgező”: anyagok és készítmények (beleértve az erősen mérgező anyagokat és készítményeket is), amelyek belélegzésük, lenyelésük vagy a bőrön át történő felszívódásuk esetén kis mennyiségben is halált vagy heveny egészségkárosodást okozhatnak

H7 „Karcinogén”: anyagok és készítmények, amelyek belélegzéssel, szájon át, a bőrön vagy a nyálkahártyán keresztül, vagy egyéb úton a szervezetbe jutva daganatot okoznak, vagy előfordulásának gyakoriságát megnövelik

H8 „Maró” (korrozív): anyagok és készítmények, amelyek élő szövettel érintkezve azok elhalását okozzák

H9 „Fertőző”: életképes mikroorganizmusokat vagy azok toxinjait tartalmazó anyagok, amelyek ismert módon vagy megalapozott feltételezések szerint betegséget okoznak az emberben vagy más élő szervezetben

H10 „Reprodukciót és az utódok fejlődését károsító”: anyagok és készítmények, amelyek belélegzéssel, szájon át, a bőrön, a nyálkahártyán keresztül vagy egyéb úton a szervezetbe jutva megzavarják, általában gátolják a reprodukciót, illetve az utódokban morfológiai, illetőleg funkcionális károsodást okoznak, vagy előfordulásának gyakoriságát megnövelik

H11 „Mutagén”: anyagok és készítmények, amelyek belélegzéssel, szájon át, a bőrön, a nyálkahártyán keresztül vagy egyéb úton a szervezetbe jutva genetikai károsodást okoznak vagy megnövelik a genetikai károsodások gyakoriságát

H12 Anyagok és készítmények, amelyek vízzel, levegővel vagy savval érintkezve mérgező vagy nagyon mérgező gázokat fejlesztenek

H13 Anyagok és készítmények, amelyek hajlamosak arra, hogy belőlük a lerakást követően valamely formában – pl. kimosódás – a felsorolt tulajdonságok bármelyikével rendelkező anyag keletkezzenek

H14 „Környezetre veszélyes”: anyagok és készítmények, amelyek a környezetbe jutva a környezet egy vagy több elemét azonnal vagy meghatározott idő elteltével károsítják, illetve a környezet állapotát, természetes ökológiai egyensúlyát, biológiai sokféleségét megváltoztatják

3. számú melléklet

2000. évi XLIII. törvényhez

Hulladékártalmatlanítást szolgáló műveletek

E melléklet célja a hulladék ártalmatlanítását célzó műveletek felsorolása, ahogy azok a gyakorlatban előfordulnak. A törvény 5. §-ával összhangban az ártalmatlanítás csak az ember egészsége és az épített és természeti környezet veszélyeztetése kizárásával – a külön jogszabályokban meghatározott feltételek betartásával – végezhető, és csak az ezeknek megfelelő eljárások alkalmazhatók.

D1 Lerakás a talaj felszínére vagy a talajba

D2 Talajban történő kezelés (folyadékok, iszapok talajban történő biológiai lebontása stb.)

D3 Mély-injektálás (szivattyúzható anyagok kutakba, sódómokba vagy természetes üregekbe juttatása stb.)

D4 Felszíni feltöltés (folyadékok, iszapok elhelyezése árkokban, mélyedésekben, tározó vagy ülepítő tavakban stb.)

D5 Lerakás műszaki védelemmel (elhelyezés fedett, szigetelt, a környezettől és egymástól is elkülönített cellákban stb.)

D6 Bevezetés víztestbe, kivéve a tengereket és óceánokat

D7 Bevezetés tengerbe vagy óceánba, beleértve a tengerfenéken történő elhelyezést is

D8 E mellékletben máshol nem meghatározott biológiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1–D12 műveletek valamelyikével kezelnek

D9 E mellékletben máshol nem meghatározott fiziko-kémiai kezelés, amelynek eredményeként létrejövő vegyületeket, keverékeket a D1–D12 műveletek valamelyikével kezelnek (elpárologtatás, szárítás, kiégetés stb.)

D10 Hulladékégetés szárazföldön

D11 Hulladékégetés tengeren

D12 Tartós tárolás (tartályokban történő elhelyezés mélyművelésű bányában stb.)

D13 Keverés vagy elegyítés a D1–D12 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében

D14 Átcsomagolás a D1–D12 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében

D15 Tárolás a D1–D14 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)

4. számú melléklet

2000. évi XLIII. törvényhez

Hulladékhasznosítást szolgáló műveletek

E melléklet célja a hulladék hasznosítását célzó műveletek felsorolása, ahogy azok a gyakorlatban előfordulnak. A törvény 5. §-ával összhangban a hasznosítás csak az ember

egészsége és az épített és természeti környezet veszélyeztetése kizárásával – a külön jogszabályokban meghatározott feltételek betartásával – végezhető, és csak az ezeknek megfelelő eljárások alkalmazhatók.

R1 Fűtőanyagként történő felhasználás vagy más módon energia előállítása

R2 Oldószerek visszanyerése, regenerálása

R3 Oldószerként nem használatos szerves anyagok visszanyerése, regenerálása (beleértve a komposztálást és más biológiai átalakítási műveleteket is)

R4 Fémek és fémvegyületek visszanyerése, újrafeldolgozása

R5 Egyéb szerves anyagok visszanyerése, újrafeldolgozása

R6 Savak vagy lúgok regenerálása

R7 Szennyezéscsökkentésre használt anyagok összetevőinek visszanyerése

R8 Katalizátorok összetevőinek visszanyerése

R9 Olajok újrafinomítása vagy más célra történő újrahhasználata

R10 Talajban történő hasznosítás, amely mezőgazdasági vagy ökológiai szempontból előnyös

R11 Az R1–R10 műveletek valamelyikéből származó hulladék hasznosítása

R12 Átalakítás az R1–R11 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében

R13 Tárolás az R1–R12 műveletek valamelyikének elvégzése érdekében (a képződés helyén történő átmeneti tárolás és gyűjtés kivételével)

---

¹ A törvényt az Országgyűlés a 2000. május 23-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 2000. június 2. A törvényt a 2012: CLXXXV. törvény 108. §-a hatályon kívül helyezte 2013. január 1. napjával.

² A preambulum a 2011: CLXXXII. törvény 39. § (4) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

³ A 3. § e) pontja a 2005: CXXVII. törvény 14. §-ával megállapított, a 2011: CLXXXII. törvény 39. § (4) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

⁴ A 3. § r) pontja a 2008: XLVII. törvény 38. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵ A 3. § s) pontját a 2008: XLVII. törvény 38. § (1) bekezdése iktatta be.

⁶ A 4. § m) pontja a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷ A 7. § a 2008: XLVII. törvény 38. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸ A 8. § (1) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének b) pontja szerint módosított szöveg.

⁹ Lásd a 264/2004. (IX. 23.) Korm., a 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletet.

¹⁰ A 8. § (3) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének b) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹ A 10. § (1) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének c) pontja és (6) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹² A 10. § (2) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének c) pontja szerint módosított szöveg.

¹³ A 10. § (3) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének b) és d) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁴ A 10/A. §-t a 2008: XLVII. törvény 38. § (3) bekezdése iktatta be.

¹⁵ A 11. § a 2011: CCI. törvény 196. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶ A 12. §-t megelőző alcím a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁷ A 12. § (1) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁸ A 12. § (2) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének e) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁹ A 12. § (3) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg.

²⁰ A 13. § (4) bekezdése a 2008: XLVII. törvény 38. § (5) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg.

²¹ Lásd a 94/2002. (V. 5.) Korm. , a 340/2004. (XII. 22.) Korm.rendeletet.

²² A 17. § (1) bekezdésének d) pontja a 2009: LVI. törvény 229. §-a szerint módosított szöveg.

²³ A 17. § (4) bekezdése a 2009: CXLIX. törvény 71. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁴ A 17. § (5) bekezdését a 2009: CXLIX. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁵ A 17. § (6) bekezdését a 2009: CXLIX. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁶ A 17. § (7) bekezdését a 2009: CXLIX. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be.

- ²⁷ A 17. § (8) bekezdését a 2009: CXLIX. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be.
- ²⁸ A 20. § (4) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 70. §-ával megállapított, valamint a 2006: CIX. törvény 145. § (5) bekezdésének n) pontja szerint módosított szöveg.
- ²⁹ A 21. § (2) bekezdésének b) pontja a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdésének a) pontja szerint módosított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ³⁰ A 22. § (2) bekezdése a 2004: XCVII. törvény 3. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ³¹ A 23. § f) pontja a 2007: CXLVI. törvény 18. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ³² A 23. § g) pontját a 2003: CXX. törvény 28. §-a iktatta be.
- ³³ A 23. § h) pontját a 2003: CXX. törvény 28. §-a iktatta be.
- ³⁴ A 24. § (2) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdésének a) és c) pontja szerint módosított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ³⁵ A 25. § a 2007: CXLVI. törvény 18. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ³⁶ A 26. § (1) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 71. § (1) bekezdésével megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ³⁷ A 26. § (3) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 71. § (2) bekezdésével megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ³⁸ A 26. § (4) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 71. § (2) bekezdésével megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ³⁹ A 26. § (5) bekezdését a 2005: CXXXI. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ⁴⁰ A 26. § (6) bekezdését a 2005: CXXXI. törvény 71. § (2) bekezdése iktatta be, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ⁴¹ A 27. § (3) bekezdésének d) pontja a 2004: XCVII. törvény 3. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁴² A 27. § (4) bekezdése a 2004: XCVII. törvény 3. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁴³ A 27. § (5) bekezdése a 2004: XCVII. törvény 3. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁴⁴ A 28. § (1) bekezdése a 2004: XCVII. törvény 3. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁴⁵ A 34. § (1) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 72. §-ával megállapított, valamint a 2006: CIX. törvény 145. § (5) bekezdésének n) pontja, a 2011: CLXXV. törvény 138. §-a szerint módosított szöveg.

⁴⁶ A 34. § (2) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.

⁴⁷ A 34. § (3) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdés d) pontja, a 2011: CLXXV. törvény 138. §-a szerint módosított szöveg.

⁴⁸ A 34. § (5) bekezdése a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdésének d) pontja szerint módosított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.

⁴⁹ Lásd a 15/2003. (XI. 7.) KvVM rendeletet.

⁵⁰ A 36. § (2) bekezdésének első mondata a 2005: CXXXI. törvény 88. § (3) bekezdésének c) pontja szerint módosított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.

⁵¹ A 37. § (1) bekezdése a 2009: CIX. törvény 54. § (6) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁵² A 39. § (5) bekezdése a 2012: XCIII. törvény 51. §-a szerint módosított szöveg.

⁵³ A 40. § (2) bekezdését a 2009: LVI. törvény 230. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁴ A 41. §-t és az azt megelőző alcímet a 2006: CIX. törvény 146. §-ának g) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁵ A 42. §-t a 2009: LVI. törvény 230. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶ A 43. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 229. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷ A 43. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 146. §-ának g) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁸ A 44. § a 2009: LVI. törvény 228. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁹ A 45. § (1) bekezdésének a) pontját a 2009: LVI. törvény 230. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰ A 45. § (2) bekezdése a 2005: LXXXIII. törvény 297. §-ával megállapított szöveg, e módosító törvény 332. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2005. november 1-je után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni.

⁶¹ A 45/A. §-t a 2008: XLVII. törvény 38. § (4) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 53. § (7) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1. napját követően indított eljárásokban kell alkalmazni.

- ⁶² A 46. § a 2007: XXIX. törvény 18. §-ával megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 23. § (2) bekezdését.
- ⁶³ A 47. §-t megelőző cím a 2005: CXXXI. törvény 74. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁶⁴ A 47. § a 2005: CXXXI. törvény 74. § (2) bekezdésével megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.
- ⁶⁵ A 48. §-t és az azt megelőző címet a 2005: CXXXI. törvény 87. § (4) bekezdése hatályon kívül helyezte.
- ⁶⁶ A 49. § (4) bekezdését a 2000: CXXXIII. törvény 110.§-a (1) bekezdésének f) pontja hatályon kívül helyezte.
- ⁶⁷ A 49. § (7) bekezdése a 2009: LVI. törvény 230. §-a szerint módosított szöveg.
- ⁶⁸ Az 51. § (3) bekezdése a 2009: LVI. törvény 229. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁶⁹ Az 53. § előtti alcím a 2004: XXIX. törvény 121. §-ával megállapított szöveg.
- ⁷⁰ Az 53. § (1) bekezdése a 2004: XXIX. törvény 121. §-ával megállapított szöveg.
- ⁷¹ Az 53. § (4) bekezdését a 2009: LVI. törvény 230. §-a hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 428. §-a alapján a rendelkezést a 2009. október 1. napját követően indult és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.
- ⁷² Az 54. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 146. §-ának g) pontja hatályon kívül helyezte.
- ⁷³ Az 54/A. §-t és az azt megelőző alcímet a 2005: CXXVII. törvény 15. §-a iktatta be.
- ⁷⁴ Az 56. § (1)–(6) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 448. pontja hatályon kívül helyezte.
- ⁷⁵ Az 56. § (7) bekezdése a 2007: CXLVI. törvény 18. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.
- ⁷⁶ Az 56. § (8) bekezdését a 2005: CXXXI. törvény 87. § (4) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2007: CXLVI. törvény 18. § (3) bekezdése iktatta be.
- ⁷⁷ Az 57. §-t a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 448. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2011: CCI. törvény 196. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: XXVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.
- ⁷⁸ Az 58. §-t a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 448. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: XXVIII. törvény 2. §-a iktatta be.
- ⁷⁹ Lásd a 180/2007. (VII. 3.) Korm. rendeletet.

⁸⁰ Az 59. § (1) bekezdés b) pontja a 2008: LXIX. törvény 14. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸¹ Lásd a 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletet, a 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletet, a 209/2005. (X. 5.) Korm. rendeletet, a 181/2008. (VII. 8.) Korm. rendeletet.

⁸² Lásd a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendeletet.

⁸³ Lásd a 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendeletet.

⁸⁴ Lásd a 164/2003. (X. 18.) Korm. rendeletet, a 181/2008. (VII. 8.) Korm. rendeletet.

⁸⁵ Lásd a 126/2003. (VIII. 15.) Korm., a 340/2004. (XII. 22.) Korm. rendeletet.

⁸⁶ Lásd a 271/2001. (XII. 21.) Korm. rendeletet, a 267/2004. (IX. 23.) Korm. rendeletet, a 181/2008. (VII. 8.) Korm. rendeletet.

⁸⁷ Lásd a 94/2002. (V. 5.) Korm., a 340/2004. (XII. 22.) Korm. rendeletet.

⁸⁸ Lásd a 241/2001. (XII. 10.) Korm. rendeletet, a 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet.

⁸⁹ Lásd a 64/2008. (III. 28.) Korm. rendeletet.

⁹⁰ Az 59. § (1) bekezdésének k) pontja a 2004: XCVII. törvény 3. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹¹ Lásd a 224/2004. (VII. 22.) Korm. rendeletet.

⁹² Lásd a 224/2004. (VII. 22.) Korm. rendeletet.

⁹³ Az 59. § (1) bekezdésének m) pontját a 2005: CXXXI. törvény 87. § (4) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2008: XLIX. törvény 36. §-a iktatta be.

⁹⁴ Az 59. § (1) bekezdésének n) pontja a 2005: CXXXI. törvény 76. §-ával megállapított szöveg, alkalmazására lásd e módosító törvény 87. § (1) bekezdését.

⁹⁵ Lásd az 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendeletet.

⁹⁶ Az 59. § (1) bekezdés q) pontját a 2008: LXIX. törvény 14. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2009: LVI. törvény 229. §-a szerint módosított szöveg.

⁹⁷ Lásd az 5/2002. (X. 29.) KvVM, valamint a 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendeletet.

⁹⁸ Lásd a 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletet.

⁹⁹ Lásd a 3/2002. (II. 22.) KöM rendeletet.

¹⁰⁰ Lásd a 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendeletet.

¹⁰¹ Lásd a 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendeletet.

¹⁰² Lásd a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendeletet.

¹⁰³ Lásd a 4/2001. (II. 23.) KöM rendeletet.

¹⁰⁴ Lásd az 5/2001. (II. 23.) KöM rendeletet.

¹⁰⁵ Lásd a 9/2001. (IV. 9.) KöM rendeletet, a 21/2008. (VIII. 30.) KvVM rendeletet.

¹⁰⁶ Lásd a 2/2002. (VII. 9.) KvVM rendeletet.

¹⁰⁷ Az 59. § (2) bekezdésének ce) pontját a 2004: XCVII. törvény 5. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁸ Lásd a 15/2004. (X. 8.) KvVM rendeletet, a 21/2008. (VIII. 30.) KvVM rendeletet.

¹⁰⁹ Az 59. § (3) bekezdésének a) pontja a 2008: XLVI. törvény 85. §-ának l) pontja szerint módosított szöveg.

¹¹⁰ Az 59. § (3) bekezdés b) pont nyitó szövegrésze a 2010: CXLVIII. törvény 157. §-a szerint módosított szöveg.

¹¹¹ Lásd az 1/2002. (I. 11.) EüM, a 20/2005. (VI. 10.) EüM rendeletet.

¹¹² Lásd az 1/2002. (I. 11.) EüM rendeletet.

¹¹³ Lásd a 16/2002. (IV. 10.) EüM rendeletet.

¹¹⁴ Az 59. § (3) bekezdés c) pontját a 2011: CLXXXII. törvény 29. §-a hatályon kívül helyezte.

¹¹⁵ Az 59. § (3) bekezdésének d) pontját a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdésének h) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹⁶ A 60. § a 2005: CXXVII. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁷ A 60. § f) pontját a 2007: XXIX. törvény 19. §-a iktatta be.

¹¹⁸ A 60. § g) pontját a 2007: LXXXII. törvény 11. § (6) bekezdése iktatta be.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

[A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!](#)